

Sygn. akt IV Ca 468/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Waclaw Banasik

Sędziowie SSO Małgorzata Szeromska (spr.)

SSO Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2016 r. w P.

sprawy z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko **T. N.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sochaczewie z dnia 15 marca 2016 r.

sygn. akt I C 625/15

1. oddała apelację;
2. zasądza od T. N. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 468/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sochaczewie wyrokiem z dnia 15 marca 2016 r. umorzył postępowanie w zakresie kwoty 102 zł i zasądził od pozwanego T. N. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotę 2790,28 zł z odsetkami i kosztami procesu.

Istotne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i stanowiące podstawę rozstrzygnięcia były następujące:

Powód prowadzi działalność w zakresie urządzania zakładów wzajemnych (zakładów bukmacherskich), obejmujących m. in. typowanie wyników zawodów sportowych, w tym przez sieć Internet. Działalność w zakresie urządzania zakładów wzajemnych w sieci Internet jest prowadzona przez powoda na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 21.02.2012 r., nr (...), na warunkach przewidzianych w (...) Sp. z o.o. zatwierdzonym przez Ministra Finansów w dniu 28.05.2014 r. Klienci powodowej spółki chcący skorzystać z oferty zawarcia zakładów wzajemnych przez sieć Internet zobowiązani są do rejestracji i otwarcia konta – profilu informacyjnego gracza, tzw. Konta (...), znajdującego się na stronie internetowej powoda (www.sts.pl). Uczestnik zakładając indywidualne konto (...) w sieci Internet

jednocześnie akceptuje treść Regulaminu (...). W dniu 22.02.2015 r. pozwany zawarł z powodem umowę na dwa zakłady, w których typował wynik zawodów w narciarstwie alpejskim (supergigant mężczyzn). Zawody te odbywały się w dniu 22.02.2015 r. w S.. W związku z tym, że zawody te nie odbywały się w systemie „Zakładów na żywo”, zakłady można było zawierać jedynie przed rozpoczęciem zawodów, a nie w trakcie odbywania zawodów. Zawody te rozpoczęły się o godz. 11.00. Organizatorzy zawodów przesunęli bowiem godzinę ich rozpoczęcia z pierwotnie zaplanowanej godziny 12.00 na godzinę 11.00. Pozwany typuje zakłady u pozwanego średnio raz w tygodniu. Najczęściej są to dyscypliny narciarskie. Pozwany w dniu 22.02.2015 r. zawarł już po rozpoczęciu zawodów w narciarstwie alpejskim (supergigant mężczyzn) dwa zakłady na te zawody: pierwszy o godzinie 11:16 z gwarantowaną wygraną 3,52 zł wpłacając stawkę w kwocie 2,00 zł, drugi zaś o godzinie 11:54 z gwarantowaną wygraną 3.349,52 zł wpłacając stawkę w kwocie 100,00 zł. System informatyczny powoda blokował przyjmowanie zakładów na te zawody od godz. 11:59, zamiast od godz. 10:59. W myśl pkt 3.6 Regulaminu (...): „Bukmacher uzna za nieważne wszelkie zakłady zawarte po rzeczywistym rozpoczęciu wydarzenia, którego dotyczą te zakłady za wyjątkiem „Zakładów na żywo”. Przy ocenie zakładów bierze się pod uwagę datę i godzinę faktycznego rozpoczęcia się wydarzenia, a nie datę i czas zakończenia przyjmowania zakładów wprowadzonych do bazy danych systemu informatycznego (...). Tak więc jeśli data i godzina zakończenia przyjmowania zakładów wprowadzonych do bazy danych systemu wypadła po rzeczywistej dacie oraz godzinie rozpoczęcia wydarzenia (np. na skutek błędnie podanej godziny rozpoczęcia wydarzenia przez organizatora, zmiany godziny rozpoczęcia w wyniku siły wyższej, tj. warunków pogodowych lub pomyłki przy wprowadzaniu danych przez (...)) i w wyznaczonym rzeczywistym czasie wydarzenie już trwa lub zostało zakończone, wówczas wszystkie zakłady i wydarzenia będą podlegały anulowaniu a stawka zwrócona”. Zawarte przez pozwanego zakłady powód zakwalifikował początkowo jako zakłady wygrane, co umożliwiło pozwanemu wypłacenie ze swojego konta wygranej w kwocie 3.349,52 zł na wskazany przez niego rachunek bankowy. Przesunięcie czasowe zawodów w S. z godziny 12:00 na godzinę 11:00 zostało wprowadzone do systemu informatycznego powoda w dniu 24.02.2015 r. o godzinie 8:33. Wówczas automatycznie wychwycono błąd. W związku z tym powód anulował jako nieważne zakłady zawarte przez pozwanego, albowiem zawarto je już po rozpoczęciu zawodów narciarskich. Powód pismem z dnia 11.03.2015 r. wezwał pozwanego do zwrotu wygranej. Pozwany w odpowiedzi na wezwanie – powołując się na treść uzyskanej porady prawnej - wskazał, że nie jest zobowiązany do zwrotu wygranej. Podniósł, że gdyby mecenas udzielający porady prawnej uznał, że musi oddać wygraną, to czym prędzej by to uczynił. Pozwany nie zwrócił powodowi wygranej. Powód nie zwrócił pozwanemu wpłaconej stawki na zawarte przez niego w dniu 22.02.2015 r. zakłady w łącznej kwocie 102,00 zł.

Sąd Rejonowy stwierdził, że zgodnie z art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne m. in. jeżeli podstawa świadczenia odpadła. Z uwagi na to, że zakład był zakazany przez Regulamin (...) i został unieważniony, to odpadła podstawa prawna dla spełnionego świadczenia. Skoro tak, to świadczenie uzyskane przez pozwanego było świadczeniem nienależnym i podlegało zwrotowi, gdyż nie zachodziła żadna z przesłanek z art. 411 k.c. wyłączająca możliwość żądania jego zwrotu. Jednocześnie pozwany – wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu - nie przedstawił żadnych dowodów na wyzbycie się wygranej (art. 409 k.c.), poprzestając na enigmatycznym stwierdzeniu, że wydał ją na bieżące potrzeby. Tymczasem pozwany powinien był się liczyć z obowiązkiem zwrotu tego świadczenia. Zaakceptował on Regulaminem (...) w momencie, gdy tworzył konto.

Apelację od tego orzeczenia złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania poprzez błędną ocenę dowodów, w szczególności przepisów art. 232 i 233 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak należytego uzasadnienia, a także naruszenie art. 6 k.c. w zakresie ciężaru udowodnienia faktów;
2. niezgodność ustaleń sądu ze stanem faktycznym oraz zebrany materiał dowodowy;
3. naruszenie prawa materialnego – art. 413, art. 409, 410 i 411 k.c. poprzez nieprawidłową wykładnię przepisów i niewłaściwe zastosowanie;

4. naruszenie art. 19 i 21 ustawy o grach hazardowych poprzez nieprawidłową wykładnię przepisów i brak odpowiedniego zastosowania.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna, a jej zarzuty chybione.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że apelujący, mimo sformułowania zarzutów dotyczących błędnej oceny dowodów oraz niezgodności ustaleń sądu ze stanem faktycznym oraz zebrany materiał dowodowy, w żaden sposób zarzutów tych nie rozwinął ani nie uzasadnił, zaś analiza akt sprawy nie daje podstaw do postawienia tego rodzaju zarzutów, zatem nie mogły one odnieść skutku.

Odnieść się należy przede wszystkim do zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego. Podstawowe znaczenie w sprawie ma przepis art. 413 § 1 k.c. stanowiący, że kto spełnia świadczenie z gry lub zakładu, nie może żądać zwrotu, chyba że gra lub zakład były zakazane albo nierzetelne. Niekwestionowany jest w sprawie fakt, że zakład, będący przedmiotem sporu nie był zakazany. Należy zatem ocenić, czy można go uznać za nierzetelny. Nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że wskazane w tym przepisie pojęcie nierzetelności odnosi się jedynie do organizatora zakładu, nie ulega żadnym wątpliwości, że nierzetelność owa dotyczyć może obu stron gry lub zakładu. Nierzetelność gry oznacza jej nieuczciwość wyrażającą się przede wszystkim w braku lojalności wzajemnej jej uczestników, postępowaniu sprzecznym z regułami gry albo zatajeniu przed niektórymi uczestnikami jej reguł. (Grzegorz Karaszewski – komentarz do art. 413 k.c.). W rozpoznawanej sprawie zakład można było zawrzeć jedynie przed rozpoczęciem zawodów, bowiem wiedza uzyskana w trakcie zawodów zasadniczo zwiększała prawdopodobieństwo trafnego wytypowania zwycięzców. Pozwany o tej zasadzie wiedział. Nie ulega wątpliwości, że postępowaniem sprzecznym z regułami gry lub zakładu jest wykorzystanie przez gracza sytuacji niezablokowania przyjmowania zakładów przez system, gdy z przyczyn niezależnych od organizatora gry, zawody rozpoczynają się wcześniej, niż było zaplanowane. Zauważyć należy, że pozwany zawarł już po rozpoczęciu zawodów dwa zakłady na te zawody: pierwszy o godzinie 11:16 z gwarantowaną wygraną 3,52 zł wpłacając stawkę w kwocie 2,00 zł, drugi zaś o godzinie 11:54 z gwarantowaną wygraną 3.349,52 zł wpłacając stawkę w kwocie 100,00 zł. Wysokość stawki, którą postawił pozwany krótko po rozpoczęciu zawodów wynosiła zaledwie 2 zł, zaś tuż przed końcem zawodów – 100 zł, co wskazuje na wiedzę pozwanego o przebiegu zawodów ułatwiającą wytypowanie zwycięzcy. Tego rodzaju postępowanie gracza może być uznane za nierzetelne, bowiem wykorzystuje on wiedzę o przebiegu zawodów, której w chwili zawierania zakładu nie powinien posiadać. Okoliczność ta pozwala organizatorowi zakładów żądać od gracza zwrotu spełnionego świadczenia w oparciu o art. 413 § 1 k.c.

Zarzut wyzbycia się świadczenia przez pozwanego nie mógł być skuteczny, bowiem okoliczności tej pozwany nie wykazał. Ciężar dowodu faktu zużycia lub utraty korzyści spoczywa na wzbogaconym, który podnosi tę okoliczność jako zarzut wobec roszczenia zubożonego (wyrok Sądu Najwyższego I PK 46/12, LEX nr 1216838).

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Wacław Banasik Małgorzata Szeromska Katarzyna Mirek - Kwaśnicka